

לקוטי תורה • פרשת האזינו • מאמר 2

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ כו' יערוף כמטר...

האזינו השמים

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל
אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/haazinu/2](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/haazinu/2)

1 האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ כו' יערוף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי כו'. הנה בסדרה שלפניה אמר העדותי בכם היום את השמים ואת הארץ.

"האזינו, השמים, ואדברה; ותשמע הארץ" וכו'. "יערוף כמטר לקחי, תיזל כטל אמרתי" וכו'. והנה, בפרשה שלפניה נאמר: "העידותי בכם היום את השמים ואת הארץ".

הנה שמים וארץ הם תורה שבכתב ותורה שבעל פה. תורה שבכתב נקרא שמים כי שמים נוטריקון שם מים והתורה נמשלה למים.

והנה, שמים וארץ הם תורה שבכתב ותורה שבעל פה. תורה שבכתב נקראת "שמים", משום ש"שמים" הוא נוטריקון של "שם מים", והתורה נמשלה למים.

2 וכדכתיב הוי כל צמא לכו למים וכתיב במשה כי מן המים משיתיהו שהוא עד"מ כמו המים שאין להם גוון מיוחד בעצמותם אלא שגוונם משתנה ומתהפך לפי אופן גוון הכלי אם אדום כו'.

כפי שכתוב: "הוי, כל צמא, לכו למים", ונאמר על משה: "כי מן המים משיתיהו". כלומר, בדרך משל, המים אינם בעלי צבע מסוים מצד עצמם; צבעיהם משתנים ומתחלפים לפי צבעו של הכלי — אם הוא אדום וכו'.

כך התורה שרשה מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] חכים ולא בחכמה ידיעא שהוא למעלה מגדר ההשגה והקבלה ולכך כל התורה היא

כך גם התורה: שורשה מבחינת חכמה עילאה, "חכם אך לא בחכמה ידועה", שהיא למעלה מגבולות ההשגה והקבלה. לכן התורה כולה היא

רק סיפורי מעשיות בלבד שאין בהם השגה כלל בעמקות הסודות המלוכשים בהם ואפילו הדינים הנאמרים בה

רק סיפורי מעשיות ותו לא, שאין בהם השגה כלל בעומק הסודות המלוכשים בהם. ואפילו הדינים הנאמרים בה,

כמו ויאמר משה כו' ויאמר ה' אל משה כו' אינם מפורשים ומבוארים בכל פרטיהם עד שבאו חכמי הש"ס [הששה סדרים] ופירשו אותה.

כגון "ויאמר משה" וכו', "ויאמר ה' אל משה" וכו', אינם מפורשים ומבוארים בכל פרטיהם, עד שבאו חכמי התלמוד ופירשו אותם.

3 ותורה שבעל פה נקרא ארץ כו' והם הם עדים לפני המקום ב"ה על ישראל כי בהם ניכר אם קיימו וקבלו ישראל את התורה והמצוות משום

והתורה שבעל פה נקראת "ארץ" וכו'. והיא המעידה לפני המקום ברוך הוא על ישראל, שכן באמצעותה ניכר אם ישראל קיימו וקיבלו את התורה ואת המצוות, משום ש

שע"י כל מצוה ומצוה ממשיכים גילוי אור א"ס ב"ה בתורה שיהיה בחי' השראת אור א"ס ב"ה בחי'ע [בחכמה עילאה] כי מצד עצמו הוא מרומם ומתנשא רבבות מדרגות לאין קץ מבחי' חכמה.

על ידי כל מצווה ומצווה ממשיכים גילוי של אור אין סוף ברוך הוא אל התורה, כדי שתשרה בחינת אור אין סוף ברוך הוא בחכמה עילאה. שהרי מצד עצמו הוא מרומם ונישא רבבות מדרגות עד אין קץ מעל בחינת החכמה.

4 וכמאמר דלית מחשבה תפיסא ב"י [ביה] כ"א ע"י השגת התורה וקיום המצוות ממשיכים גילוי אלהותו ית' להיות שורה ומתלבש בהם.

וכמאמר: "אין מחשבה תופסת בו"; רק באמצעות הכנת התורה וקיום המצוות ממשיכים גילוי של אלקותו ית', כדי שתשרה ותתלבש בהן.

וכמ"ש אלה המצוות אשר יעשה אותם האדם וחי בהם בהם דייקא פי' שממשיך אור א"ס מחיי החיים להיות שורה בהם כו'.

וכמו שכתוב: "אלה המצוות אשר יעשה אותן האדם וחי בהן" — "בהן" דווקא. כלומר, הוא ממשיך את אור אין סוף מחיי החיים, כדי שישרה בהן וכו'.

5 ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ועשיתם אתם. אתם כתיב כאלו עשאוני כו'. וזהו ענין עוסק בתורה לשמה. ופי' לשם התורה עצמה.

ולכן אמרו חז"ל: "ועשיתם אותם" — "אתם" כתיב, כאילו עשאוני וכו'. וזהו עניינו של העוסק בתורה לשמה, שפירושו: לשם התורה עצמה.

כי על ידי זה הוא קורא וממשיך גילוי אור א"ס בתורה כנ"ל. וז"ש [וזהו שכתוב] כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו כו'.

כי על ידי כך הוא קורא וממשיך גילוי של אור אין סוף בתורה, כנזכר לעיל. וזהו שאמר הכתוב: "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו" וכו'.

כל הנקרא בשמי היינו כללות נש"י [נשמות ישראל] שבראם לכבודו ואין כבוד אלא תורה כי התורה היא בחי' לבושים.

"כל הנקרא בשמי" פירושו כללות נשמות ישראל, שברא אותן לכבודו; ואין כבוד אלא תורה, שהרי התורה היא בחינת לבושים.

6 וכמ"ש עוטה אור כשלמה. והיינו כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] דר"י [דרבי יוחנן] קארי למאני

מכבדותא שהוא כמו עד"מ המלך אין רואים אותו כשהוא ערום זולתי כשהוא מלובש בלבוש מלכות. כמו שנאמר: "מתעטף באור כבשמלה". וזהו על דרך מאמר חז"ל, שרבי יוחנן היה קורא לבגדיו "מכבדי". כלומר, בדרך משל, כמו מלך: אין רואים אותו כשהוא ערום, אלא רק כשהוא לבוש בבגד מלכות.

אך המלך בעצמו ובכבודו אין דרכו להלביש א"ע [את עצמו] זולתי שהעבד מלביש אותו כו'. כמ"כ [כמו כן] ממ"ה [מלך מלכי המלכים] הקב"ה כמו שהוא בעצמותו א"א לו להיות מושג ומתגלה בנבראים דלית מחשבה תפיסא ב"י [ביה].

אבל המלך עצמו, בכבודו ובעצמו, אינו נוהג להתלבש בעצמו; אלא העבד מלביש אותו וכו'. כך גם מלך מלכי המלכים, הקב"ה: כפי שהוא בעצמותו, אי אפשר להשיגו ולהתגלותו בנבראים, שהרי "אין מחשבה תופסת בו",

כ"א ע"י שמתלבש בתורה שהיא חכמתו ורצונו ב"ה והלבשה זו הוא ע"י ישראל דוקא כו'.
אלא על ידי שהוא מתלבש בתורה, שהיא חכמתו ורצונו יתברך. והלבשה זו נעשית דווקא על ידי ישראל וכו'.

7 וזהו ודברת בם ודברת הוא מלשון הנהגה והמשכה כמו ידבר עמים כו' בם היינו המשכ' אא"ס [אור אין סוף] בהתורה.

וזהו [פירוש] "ודברת בם". "ודברת" הוא לשון הנהגה והמשכה, כמו "ידבר עמים" וכו'. "בם", כלומר בתוכם, פירושו המשכת אור אין סוף אל תוך התורה.

וזהו והיו הדברים האלה אשר אנכי מי שאנכי מהותו ועצמותו ית' מצוך לשון התקשרות והתחברות כו'.

וזהו [פירוש] "והיו הדברים האלה אשר אנכי": מי שהוא "אנכי", מהותו ועצמותו ית', "מצוך" — לשון התקשרות והתחברות וכו'.

8 והכח הזה שיש בנפש לגרום המשכה זאת ע"י התורה הוא ע"י התפלה שקדמה לתורה. כי האומר אין לי

וכוח זה שיש בנפש להמשיך המשכה זו באמצעות התורה נובע מן התפילה שקדמה לתורה. שהרי מי שאומר: "אין לי אלא תורה", אפילו תורה אין לו

אלא תורה אפי' [אפילו] תורה אין לו מפני שצ"ל תחלה בחי' ואהבת בק"ש [בקריאת שמע] למסור נפשו באחד.

מפני שתחילה צריכה להיות כחינת "ואהבת" שבקריאת שמע, למסור את נפשו באחד, כ"אחד".

9 וענין מס"נ [מסירות נפש] אינו כמו שסוברים העולם שהוא הצעקה בהתלהבות ברעש אלא הוא כמ"ש אליך ה' נפשי אשא שאינו רוצה להיות יש ודבר נפרד

ענין מסירות נפש אינו כפי שסוברים בני אדם — שהוא צעקה בהתלהבות ובסערה. אלא הוא כפי שנאמר: "אליך הוי' נפשי אשא" — שאינו רוצה להיות ישות ודבר נפרד,

אלא להיות בחי' ביטול לשאת נפשו ורוחו אליו ית' שהוא מקור החיים דכולא קמ"י [קמיה] כלא חשיבי לך ה' הגדולה כו'.

אלא להיות בבחינת ביטול, להעלות את נפשו ורוחו אליו יתברך, שהוא מקור החיים, שהרי הכול לפנינו נחשב כאין. "לך הוי' הגדולה" וכו'.

שבחי' גדולה שהיא בחי' התפשטות חסדו ית' להחיות העולמות אלף אלפין כו' הוא לך ה' בבחי' ביטול כלומר, בחינת הגדולה, שהיא התפשטות חסדו יתברך להחיות את העולמות, "אלף אלפין" וכו', היא "לך הוי'" — בבחינת ביטול,

כי קמ"י [קמיה] ית' כלא כו' ואימתי גדול כשהוא בעיר אלקינו היינו בחי' צירופי אותיות מעשרה מאמרות שמחי' עולמות הנבראים ששם יש בחי' גדולה והתשפטות כו'.

כי לפנינו יתברך הכול וכו' כאין. ומתי הוא גדול? כשהוא בעיר אלקינו: כלומר, בחינת צירופי האותיות של עשרה מאמרות, המחיים את העולמות הנבראים; שם יש בחינת גדולה והתשפטות וכו'.

10 וע"כ תקנו לנו אנכה"ג [אנשי כנסת הגדולה] לפני התפלה שתים לפני כו' ופסוד"ז [ופסוקי דזמרה] לומר

עריצים רוממות אל כגרונו ע"י שמתכונן איך שהאופנים כו'

לכן תיקנו לנו אנשי כנסת הגדולה, לפני התפילה, שתי ברכות לפני כו', וכן פסוקי דזמרה — "לומר עריצים",
"רוממות אל כגרונו" — באמצעות התכוננות באופן שבו האופנים כו'

ואומרים קדוש ע"י שמשיגים שהוא ית' מקור החיים ומגילוי רוח פיו ית' הם חיים וקיימים ואליו יאתה
ומחמת זה תתפעל ותתלהב נפשו כו'

והם אומרים "קדוש" מתוך שהם משיגים שהוא יתברך מקור החיים, ושמגילוי רוח פיו יתברך הם חיים וקיימים,
ושראו לו הדבר. משום כך נפשו תתעורר ותתלהב וכו'

ואע"פ [ואף על פי] שהנשמות הם גבוהים יותר מהמלאכים מ"מ צריכים להתכוננות מענין אהוי"ר [אהבה
ויראה] של המלאכים מפני שדברים אלה הם הגורמים שתתחכם גם נפש השכלית ומזה תתפעל גם היא
כו'.

ואף שהנשמות גבוהות מהמלאכים, בכל זאת הן זקוקות להתכוננות באהבה וביראה של המלאכים, משום שדברים
אלה הם המעוררים גם את הנפש השכלית להתחכם, ומתוך כך גם היא תתעורר וכו'

11 וזהו ונתתי עשב בשדך לבהמתך היינו נפש הבהמית שמזונה מהמלאכים שנקרא עשב כו'. וזהו בראתיו
יצרתיו אף עשיתיו כו'

וזהו [פירוש] "ואתן עשב בשדך לבהמתך": כלומר, נפש הבהמית, שמזונה מן המלאכים, הנקראים "עשב" כו'. וזהו
[פירוש] "בראתיו, יצרתיו, אף עשיתיו" כו',

שהם ג' לבושים מחדו"מ [מחשבה דבור ומעשה] מחשבה ושכל נקרא בריאה שהוא יש מאין וכמ"ש והחכמה
מאין תמצא ודבור הוא בחי' יצירה כמו הצורה שהיא גילוי החומר בלבד ולא חידוש מעיקרו.

שהם שלושת הלבושים — מחשבה, דיבור ומעשה. מחשבה ושכל נקראים "בריאה", שהיא יש מאין, ככתוב:
"והחכמה מאין תמצא"; ודיבור הוא בחינת "יצירה", כמו צורה, שהיא רק גילוי של החומר ואינה דבר חדש
משורשו.

12 וכך הדבור הוא גילוי העלם השכלי עשיתיו הוא בחי מעשה המצות כמו מלך בוי"ד [בשר ודם] שעיקר הכרת מלכותו הוא ע"י המעשה דייקא שישמעו לפקודתו ולא ישנו את תפקידו. וכך מלכותו ית' כתיב ה' מלך גאות לבש כו'.

כך גם הדיבור הוא גילוי של מה שהיה נסתר בשכל. "עשיתיו" הוא בחינת מעשה המצוות, כמו מלך בשר ודם, שעיקר ההכרה במלכותו היא דווקא באמצעות המעשים: שיקימו את פקודותיו ולא ישנו אותן. וכך גם במלכותו יתברך נאמר: "הוי' מלך, גאות לבש" וכו'.

13 ואל יאמר אדם א"א בבשר חזיר אלא אפשי אבל מה אעשה אבי שבשמים גזר כו' שהוא ענין עומ"ש [עול מלכות שמים] הגם שהוא בלתי שכל כלל ונעוץ סופן כו'.

"ואל יאמר אדם: איני חפץ בבשר חזיר, אלא: חפץ אני בו, אלא מה אעשה — אבי שבשמים גזר" וכו'. זהו ענין קבלת עול מלכות שמים, אף שאין לכך כל טעם שכלי; ו"נעוץ סופן" וכו'.

וזהו שתקנו בתפלת יוצר ויחד לבבינו כו' כי ב' לבבות הם פנימי [פנימיות / פנימית] הלב וחיצונית הלב. וזהו מה שתיקנו בתפילת יוצר: "ויחד לבבנו" וכו', שהרי שני הלבבות הם פנימיות הלב וחיצוניות הלב.

פנימית הלב הוא בחי רעותא דליבא בחפיצה ותשוקה אמיתית לדבקה בו ית' כי ברא כרעא כו'. פנימיות הלב היא בחינת רצון הלב, רצון ותשוקה אמיתיים להידבק בו ית', שהרי "ברא כרעא דאבוה" וכו'.

ה' אלהינו שלנו ממש וא"צ [ואין צריך / ואינו צריך] להתבוננות כלל כי מאליו תתלהט ואמנם חיצוני הלב שהוא מחמת נה"ב [נפש הבהמית] שמסתר והוא מ"ש ערלת לבבכם

"הוי' אלקינו" — שלנו ממש. אין צורך בהתבוננות כלל, כי האהבה מתלהטת מאליה. ואולם חיצוניות הלב באה מן הנפש הבהמית, המסתירה; עליה נאמר "ערלת לבבכם",

שהוא בחי ההסתרה שמסתר אור קדושת ה' ועליה כתיב ומלתם כו' שצריך להעביר ערלה זו המפסקת ע"י ההתבוננות בכל המבואר בענין פסודיז [פסוקי דזמרה] והאופנים כו'.

שהיא בחינת ההסתרה המסתירה את אור קדושת ה'. ועליה נאמר "ומלתם" וכו': יש להסיר ערלה זו, המפסיקה, באמצעות ההתבוננות בכל המבואר בענין פסוקי דזמרה והאופנים וכו'.

14 ועליל [ולעתיד לבוא] כתיב ומל' את לבכך כו' ועי' יהיה ויחד לבכינו כו' וזהו בכל השנה ובעשיית

[ובעשרת ימי תשובה] כתיב ממעמקים קראתיך הוי' מעומקא דליבא פנימית הלב בקשו פני כו'

ולעתיד לבוא נאמר: "ה' ימול את לבכך" וכו', ועל ידי כך יהיה "ויחד את לבכנו" וכו'. וזהו בכל השנה; ובעשרת ימי תשובה נאמר: "ממעמקים קראתיך הוי'" — מעומק הלב, מפנימיות הלב. "בקשו פני" וכו';

את פניך ה' אבקש שגם למעלה יש פנימי [פנימיות / פנימית] וחיצוני סובב וממלא ממלא הוא בחי'

חיצוני [חיצוניות] דכולא קמי' [קמיה] כלא חשיב ובאתעדלית [ובאתערותא דלתתא] נתעורר פנימי [פנימיות /

פנימית] אלהותו סוכ"ע כו'. אל תט באף עבדך.

"את פניך הוי' אבקש". גם למעלה יש פנימיות וחיצוניות: סובב כל עלמין וממלא כל עלמין. ממלא כל עלמין הוא בחינת החיצוניות, שהרי "הכול לפניו נחשב כלא"; ועל ידי אתערותא דלתתא מתעוררת פנימיות אלקות, סובב כל עלמין וכו'. "אל תט באף עבדך".

היינו כי יש עבד למטה כי לי בניי [בני ישראל] עבדים ואברהם אוהבי למעלה מבחי' עבד כבן לפני המלך

ואמר דוד המלך ע"ה [עליו השלום] שלא יהי' [יהיה] מבחי' עבד שלמטה אלא מעבד שלמעלה וכן משה עבדי דוד עבדי.

כלומר, יש עבד למטה, ככתוב: "כי לי בני ישראל עבדים"; ואילו "אברהם אוהבי" הוא למעלה מבחינת עבד, כבן לפני המלך. ודוד המלך עליו השלום אמר שלא יהיה מבחינת העבד שלמטה, אלא מבחינת העבד שלמעלה; וכך גם "משה עבדי", "דוד עבדי".

15 וז"ש [וזהו שכתוב] באף עבדך שהוא כמ"ש אף עשיתיו כו' בחי' מעשה בלי טעם כעבד שמשרת לפני אדונו

ועושה רצונו אף שאין לו טעם לכ"ד [לכל דבר] כו'

וזהו [הפירוש של] "בכעס, עבדך": הדבר קשור למה שכתוב "אף עשיתיו" וכו' — בחינת העשייה, בלי טעם, כמו עבד שמשרת לפני אדונו ועושה את רצונו אף שאין לו טעם לכך וכו'.

ועי' יחוד ב' לבבות בק"ש [בקריאת שמע] יהי' [יהיה] אח"כ ההמשכה ע"י התורה לכבודי בראתיו כו' ולפיכך נקראים עדים העדותי בכם כו' עד שאמר האזינו השמים כו' יערוף כמטר כו'.

ועל ידי ייחוד שני הלבבות בקריאת שמע, תהיה לאחר מכן ההמשכה באמצעות התורה: "לכבודי בראתיו" וכו'. לכן הם נקראים עדים — "העדותי בכם" וכו' — עד שאמר "האזינו השמים" וכו', "יערוף כמטר" וכו'.

כי יש ב' בחי' בתורה האחד תלמוד שמביא לידי מעשה שהוא ללמוד כדי לידע הדין אם יוצרך למעשה כו'

כי יש בתורה שתי בחינות. האחת היא לימוד המביא לידי מעשה: לומדים כדי לדעת את ההלכה, למקרה שיהיה צורך לקיימה בפועל וכו'.

ובהרהור לא סגי עד שידע ויוחקק בלוח לבו כו' וע"ז הוא שכתוב יערוף כמטר כו' כמ"ש כי כאשר ירד הגשם כו'

והרהור בלבד אינו מספיק, עד שיידע את הדבר והוא ייחקק על לוח לבו וכו'. ועל כך נאמר "יערוף כמטר" וכו', כמו שכתוב "כי כאשר ירד הגשם" וכו'.

ועשה את אשר חפצתי כו' ומה לא ישוב כ"א הרוה את הארץ והולידה והצמיחה והאדם יאכל ובכח זה יאמר ואהבת כו'.

"ועשה את אשר חפצתי" וכו'. והרי הגשם "לא ישוב" בלי שירוה את הארץ ויגרום לה להוציא צמחים ולהצמיחם, והאדם יאכל; ובכוח זה יאמר "ואהבת" וכו'.

וכך בחי' תורה זו הוא הנקי עוז שניתן כח שיוכל לומר ואהבת וצ"ל ע"י הקדמת המס"נ [המסירות נפש] כנ"ל כמו הגשם שהוא ע"י רעמים ועבים כו':

וכך בחינת תורה זו היא הנקראת "עוז", משום שהיא נותנת כוח שיוכל לומר "ואהבת". אך הדבר צריך לבוא לאחר הקדמת מסירות נפש, כנזכר לעיל, כמו הגשם הבא באמצעות רעמים ועננים וכו'.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/haazinu/2

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק